

Huvudman

Sollentuna kommun
kontaktcenter@sollentuna.se

Beslut

Datum 2025-07-03

Dnr SI 2024:2990

Sida 1 (6)

Ärendet

Tematisk tillsyn av beslut om betyg och betygskataloger i årskurs 9 vid grundskolan Tegelhagens skola i Sollentuna kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 29 april 2025

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Sollentuna kommun avseende brister rörande ändring av betyg. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser signering och datering av betyg samt betygssättning.

Om ärendet

Skolinspektionen har vårterminen 2024 genomfört en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende betyg och betygskataloger i årskurs 9. Tegelhagens skola i Sollentuna kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Skolinspektionen har den 29 april 2025 beslutat att tilldela Sollentuna kommun ett föreläggande rörande signering och datering av betyg, betygssättning samt rättelse och ändring av betyg. Sollentuna kommun har den 19 juni 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har i nu aktuellt beslut tagit ställning till om Sollentuna kommun har vidtagit åtgärder med anledning av föreläggandet och om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av

skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen [2010:800]). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Avstående från ingripande

Rättelse och ändring av beslut om betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i uppföljningsbeslut den 29 april 2025 att det var en brist att det av betygs katalogen inte framgick om korrigeringar av betyg avsåg en rättelse eller ändring. Det framgick heller inte vem som beslutat de nya besluten eller när det gjordes. Efter en kompletterande intervju med rektorn vid skolan bedömde Skolinspektionen att det rörde sig om rättningar av betyg och konstaterade därför att det var en brist att dessa beslut inte tagits av rektor.

Huvudmannen uppger i redovisade åtgärder att de har sett till att ändringar och rättelser av betyg dokumenteras i betygs katalogen i enlighet med författningarnas krav. På Tegelhagens skola har ändring markerats i den första betygs katalogen, det s.k. originalet och det nya betyget finns i en ny utskrivna betygs katalog bakom det s.k. originalet, med signering och datering av läraren som ändrat betyget i årskurs 9. Huvudmannen har vidare inkommit med ett utdrag från kommunens handbok avseende betygssättning i vilken ett avsnitt om ändring och rättelse av betyg ingår. Av den presentation som huvudmannen inkommit med från tidigare nämnda informationsinsats avseende betygs kataloger ingår även information om reglerna som rör rättelse och ändring av betyg.

Av utdrag av betygs katalogen för vårterminen 2025 framgår att betyg för åtta elever har korrigerats. Det rör sig endast om höjningar av betyg och detta i ämnena samhällskunskap, svenska, historia, musik, hem- och konsumentkunskap samt slöjd. I dessa fall har det förtryckta betygen ringats in och i fältet *Anmärkning* finns en kommentar från undervisande lärare. I alla kommentarer utom en har undervisande lärare skrivit att det rör sig om en ändring av betyg, vilket betyg som är det rätta, samt signering och datum vid kommentaren. För ett betyg i svenska har undervisande lärare endast skrivit vad för betyg eleven i fråga i stället ska få (betyget D till C) följt av lärarens signatur. Samma lärare har dock på ett annat ställe antecknat att en annan korrigering utgör en ändring.

Rättslig reglering

Ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn. Innan rättelse görs ska rektorn ge eleven och elevens vårdnadshavare tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövt. Vid rättelse ska ett nytt skriftligt betyg utfärdas och den oriktiga betygshandlingen om möjligt förstöras (3 kap. 19 § skollagen).

Finner den eller de som har fattat ett beslut om betyg att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks (3 kap. 20 § skollagen).

Rättelser och ändringar ska anges i betygs katalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygs katalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 § Skolverkets föreskrifter om betygs katalog).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Sollentuna kommuns verksamhet vid Tegelhagens skola inte fullt ut lever upp till författningarnas krav i fråga om rättelse eller ändring av betyg i betygs katalogen för årskurs 9. Av utredningen framgår att det gjorts ett flertal ändringar av elever betyg i årskurs 9 vårterminen 2025. För alla utom ett betygbeslut har antecknats i betygs katalogen att det rör sig om en ändring av betyg. Undervisande lärare har emellertid gjort en signering och datering vid anteckningen om korrigerat betyg. Enligt Skolverkets föreskrifter ska det dock framgå av betygs katalogen om en korrigering rör sig om en rättelse eller ändring. Att det saknas anteckning om att det rör sig om en ändring eller rättelse av betygsbeslutet i betygs katalogen är därför en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Sollentuna kommuns verksamhet vid Tegelhagens skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller rättelse och ändring av betyg.

Skolinspektionen har vid tidigare tillfällen bedömt att förandet av betyg och betygs kataloger vid Tegelhagens skola i Sollentuna kommun inte uppfyller författningarnas krav. Sollentuna kommun har i flera avseenden vidtagit åtgärder för att komma till rätta med de brister som påtalats.

Skolinspektionen bedömer därför att verksamheten vid Tegelhagens skola i Sollentuna kommun, mot bakgrund av Skolinspektionens tidigare beslut och de åtgärder som Sollentuna kommun vidtagit, kommer att följa de föreskrifter som finns på området avseende betyg och betygskataloger. Skolinspektionen finner därför att skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Signering och datering av betyg i årskurs 9

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i uppföljningsbeslut den 29 april 2025 att Tegelhagens skola inte levde upp till författningarnas krav gällande signering och datering av betyg i årskurs 9 då det i vissa ämnen saknades signering och datering för vissa betyg.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår i huvudsak följande. Huvudmannen har genomfört en informationsinsats för samtliga kommunala skolledningar och berörd personal om betygssättning och betygskataloger under vårterminen 2025. Huvudmannen har inkommit med en presentation som använts vid insatsen och av denna framgår bl.a. information om regler beträffande signering och datering av betyg. Huvudmannen uppger i yttrande att informationsinsatsen har varit kunskapshöjande och gett goda resultat. Tegelhagens skola har även erbjudits stöd och haft tät dialog med huvudmannen specifikt inför betygssättning vårterminen 2025.

Huvudmannen har vidare inkommit med en förteckning över den personal som undervisat eleverna i årskurs 9 vid Tegelhagens skola och utdrag ur skolans betygskatalog för vårterminen 2025 avseende dessa elever. Av förteckningen över undervisande personal framgår att det finns undervisande lärare i ämnena slöjd, matematik, biologi, kemi, fysik och teknik som inte innehar lärarlegitimation.

Av betygskatalogen framgår elevernas betyg klassvis med en kolumn per ämne. Ansvarig lärare i respektive ämne har gjort en signering med datering längst ner i ämneskolumnen för alla elevers betyg i ämnet. Betygen i samtliga ämnen har signerats och daterats av undervisande lärare. I ämnena matematik, kemi, fysik, biologi och teknik har en lärare som saknar lärarlegitimation signerat betygen tillsammans med lärare som har lärarlegitimation och behörighet i ämnena. I ovan nämnda förteckning framgår även att läraren utan legitimation har planerat undervisningen och sambedömt tillsammans med den legitimerade och behöriga läraren. Vidare

saknar undervisande lärare i slöjd lärarlegitimation. Av betygskatalogen framgår att läraren har signerat slöjdbetygen i betygskatalogen tillsammans med en annan lärare som har en lärarlegitimation.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen [2011:185]).

Den eller de som beslutar om betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. En datering och en signatur får omfatta flera uppgifter under förutsättning att det är tydligt vilka betygsuppgifter som dateringen och signaturen avser (7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [SKOLFS 2011:123], enligt lydelse från den 15 april 2025).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Lärarna har visserligen, även vårterminen 2025, endast signerat och daterat elevernas betyg klassvis i betygskatalogen och inte varje enskild elevs betyg. Enligt Skolverkets föreskrifter får dock en signatur omfatta flera uppgifter under förutsättning att det är tydligt vilka betygsuppgifter som dateringen och signaturen avser. Skolinspektionen bedömer att utformningen av betygskatalogen även för vårterminen 2025 är tydlig vad gäller vilka betygsuppgifter som avses för de betygsbeslut som har signerats och daterats klassvis. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i uppföljningsbeslut den 29 april 2025 att det var en brist att rektorn på Tegelhagens skola varit delaktig i betygssättningen i ämnet slöjd och matematik trots att det inte varit aktuellt att lärare varit oeniga om vilket betyg som ska sättas i dessa ämnen.

Av utdraget från aktuell betygskatalog framgår att rektor inte har signerat något av betygen. Huvudmannen uppger även i sin redovisning att rektor inte varit delaktig i betygssättningen vårterminen 2025. Som nämnts ovan

har lärare som saknar lärarlegitimation signerat betygen i de ämnen de undervisat i tillsammans med en annan lärare som har lärarlegitimation.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen och kompletterande bestämmelser i 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

Beslutet har fattats av beslutsfattaren Cecilia Winberg.

Utredaren Fanny Lingqvist har varit föredragande i ärendet.